

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 17C/83/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314201548
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2015:8314201548.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v právnej veci žalobcu PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Pribinova 25, P.O.BOX 41, 810 11 Bratislava, proti žalovanému S. L., nar. XX.X.XXXX, trvalo bytom L., t.č. L. W. T. XXX/B, XXX XX L. W. T., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, so sídlom Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42343828, zast. JUDr. Jaroslavou Oravcovou, advokátkou, so sídlom Dobrianskeho 1651, 093 01 Vranov nad Topľou, v konaní o zaplatenie 1.951,65 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Súd **z a s t a v u j e** konanie v časti o zaplatenie istiny 405,75 eur a v časti príslušného úroku z omeškania.

Žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Žalobca je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia vo výške 511,83 eur, a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 10.2.2014 voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 1.951,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 28.10.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Žalobu odôvodnil tým, že dňa 20.4.2010 uzavrel žalobca ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 1500,- eur. Poskytnutý úver spolu s dohodnutým úrokom sa žalovaný zaviazal splatiť v 48-mesačných splátkach vrátane úrokov vo výške 77,05 eur v termíne splatnosti splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. Na základe žiadosti žalovaného si s ním žalobca dohodol odklad splátok č. 4,5,6,15, a tieto sa zaviazal žalovaný zaplatiť ako splátky č. 49,50,51,52. Neskôr požiadal žalovaný o ďalší odklad splátok, a preto uzavrel žalobca so žalovaným dodatok k zmluve, v ktorom sa dohodli na odklade splatnosti splátok č. 23 a 24. Za odklad splatnosti splátok sa žalovaný zaviazal zaplatiť žalobcovi zmluvnú odmenu vo výške 154,10 eur. Žalovaný sa dostal do omeškania so splatením splátok už pri splátke č. 7 a do uplatnenia práva žalobcu podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka zaplatil sumu 1.576,25 eur. Žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky č. 4 o viac ako tri mesiace, preto žalobca uplatnil právo na zosplatenie úveru, pričom žalovaný mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 2.276,25 eur dňa 28.10.2012. Žalobca sa okrem istiny domáhal zaplatenia zákonného úroku z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom k prvému dňu omeškania. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca doložil

súdu oznámenie o zosplatnení úveru z 6.9.2012, žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, zmluvu o revolvingovom úvere z 20.4.2010, Zmluvné dojednania k zmluve o revolvingovom úvere, oznámenie veriteľa o schválení úveru, doručenky, výpis z karty klienta a výpis z obchodného registra žalobcu.

Oznámením doručeným súdu dňa 7.3.2014 do tohto konania vstúpilo Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ na podporu žalovaného.

Postupom podľa ustanovenia § 29 odsek 2 Občianskeho súdneho poriadku súd uznesením zo dňa 29.12.2014 č.k. 17C/83/2014-76 ustanovil žalovanému opatrovníka na zastupovanie, ochranu oprávnených záujmov a preberanie zásielok z dôvodu, že pobyt žalovaného súdu nebol známy, a to napriek vykonanému šetreniu po jeho pobyte.

Uznesením zo dňa 27.1.2014 sp. zn. 17C/83/2014 súd zrušil uznesenie o ustanovení opatrovníka žalovanému podľa ustanovenia § 29 odsek 4 Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko pominuli dôvody pre jeho ustanovenie.

Pred začatím pojednávania žalobca podaním doručeným súdu dňa 26.1.2015 zobral svoju žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 405,75 eur a príslušného úroku z omeškania a žiadal v tejto časti konanie zastaviť.

Podľa ustanovenia § 96 odsek 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“) navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa ustanovenia § 96 odsek 2 Občianskeho súdneho poriadku súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa ustanovenia § 96 odsek 3 Občianskeho súdneho poriadku nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

Keďže žalobca zobral svoju žalobu čiastočne späť pred začatím pojednávania, nevyžaduje sa súhlas žalovaného s týmto späťvzatím, a preto súd v súlade s ustanovením § 96 Občianskeho súdneho poriadku toto konanie v rozsahu späťvzatia, t.j. v časti o zaplatenie sumy 405,75 € a v časti príslušného úroku z omeškania zastavil.

Na pojednávanie nariadené na deň 27.1.2014 sa účastníci ani právny zástupca žalobcu nedostavili, pričom predvolanie na pojednávanie im bolo riadne a včas doručené. Žalobca svoju neúčast' ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 26.1.2015 a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Žalovaný telefonicky ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Preto v zmysle ustanovenia § 101 odsek 2 Občianskeho súdneho poriadku vec bola prejednaná bez prítomnosti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu s prihladením na obsah spisu a vykonané dokazovanie. Právny zástupca vedľajšieho účastníka sa pojednávania zúčastnil.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom súdneho spisu, a to predovšetkým so žalobou, oznámením o zosplatnení, žiadosťou o poskytnutie revolvingovom úvere, zmluvnými dojednaniaми o revolvingovom úvere, oznámením veriteľa o schválení úveru, výpisom z karty dlžníka, výpisom z obchodného registra žalobcu, výzvou súdu na žalobcu, vyjadrením žalobcu, vyjadreniami vedľajšieho účastníka a jeho vylúčením na pojednávaní dňa 27.1.2015 a zistil tento skutkový stav.

Zo žiadosti o poskytnutie revolvingovom úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.4.2010, z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 20.4.2010 a z výpisu karty žalovaného vyplýva, že žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 1500,- eur.

Reálne však žalobca poskytol žalovanému sumu vo výške 1.132,51 eur, pretože si hneď na začiatku započítal odmenu - odplatu za poskytnuté služby vo výške 367,49 eur (bod 8.1. zmluvy). Uvedený úver sa žalovaný zaviazal zaplatiť žalobcovi v 48-mesačných splátkach vo výške 77,05 eur. Zmluvná odmena za poskytnutie úveru podľa oznámenia veriteľa o schválení úveru a zmluvy bola vo výške 1220,47 eur. Celkovo mal žalovaný zaplatiť žalobcovi vrátane dohodnutej odplaty za tento úver sumu 3.698,40 eur (48 splátok x 77,05 eur). Žalovaný doteraz reálne vrátil žalobcovi sumu 1900,85 eur, pričom táto suma vyplýva z karty klienta predloženej žalobcom. Navyše následne žalovaný vrátil žalobcovi ešte sumu 405,75 eur v jednotlivých splátkach, v dôsledku čoho zbral žalobca svoju žalobu čiastočne späť.

Z oznámenia o zosplatnení tohto úveru zo dňa 6.9.2012 vyplýva, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok 26, 27, 28, a následne z tohto dôvodu žalobca v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásil okamžitú splatnosť úveru. Celý úver sa tak stal splatným dňa 28.10.2012.

Súčasťou zmluvy sú aj zmluvné dojednania, ktoré sú napísané malým drobným písmom na formulárovom tlačive, nie sú podpísané oboma účastníkmi a odkazuje na nich zmluva v bodoch 8.5. a 13. Samotná zmluva je podpísaná žalovaným.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v tomto prípade poskytol žalobca ako veriteľ žalovanému úver vo výške 1500,- eur (reálne len sumu 1132,51 eur, lebo sumu 367,49 eur si započítal ako odplatu za služby), táto skutočnosť je zrejmá z karty klienta ako i samotnej zmluvy, so splatnosťou formou 48-mich mesačných splátok a celková zmluvná odplata, ktorú sa žalovaný zaviazal zaplatiť, t.j. úver + dohodnuté úroky ako odplata za úver je vo výške 3.698,40 eur, pri predpokladanej RPMN za úver 69,18 %, ročnej úrokovej sadzbe úveru 70,01 % a priemernej RPMN za úver 48,66 %.

Žalobca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 14.4.2014 poukazoval na to, že odplata za úver bola dojednaná v súlade s určením odplaty Ministerstvom financií SR vo výške 79,08 %, pričom pri predmetnom úvere bola hodnota odplaty dohodnutá iba vo výške 70,01 %, čiže nižšia ako maximálna zákonom povolená hranica.

Vedľajší účastník vo svojich vyjadreniach doručených súdu dňa 23.9.2014 a dňa 24.11.2014 poukazoval na nesprávne uvedenie RPMN v predmetnej zmluve a na absenciu podstatných náležitostí predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere vyžadované v ustanovení § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho sa zmluva považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

Na pojednávaní dňa 27.1.2015 žiadal vedľajší účastník žalobcu zamietnuť v celom rozsahu, pretože reálne poskytnutý úver bol žalovaným preplatený.

Podľa ustanovenia § 497 odsek 1 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa ustanovenia § 502 odsek 1 veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

Podľa ustanovenia § 2 Zák. č. 258/2001 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ustanovenia § 3 odsek 1,2 zák. č. 258/2001 Z.z., veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy

poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ustanovenia § 4 odsek 1 zák. č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa ustanovenia § 4 odsek 2 zák. č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa ustanovenia § 4 odsek 3 zák. č. 258/2001 Z.z., pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa

vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 52 odsek 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 54 odsek 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia § 3 odsek 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V tomto prípade je zrejmé, že predmetom konania je spotrebiteľský spor - poskytnutie peňažného úveru, kde súd z úradnej povinnosti musí použiť normy spotrebiteľského práva, ako aj ostatné právne normy, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a to bez ohľadu na to, či sa jedná napríklad o tzv. absolútny obchod a podobne. Normy spotrebiteľského práva sú špeciálnymi aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku a iným normám. Súd má ex offo podľa slovenského a európskeho práva o ochrane spotrebiteľa zabezpečiť jeho ochranu aj v rámci súdneho konania. Toto je aj v súlade s judikatúrou EÚ a aj súdov Slovenskej republiky (pozri napríklad uznesenie Ústavného súdu SR, sp.zn. ÚS 402/2013-10 z 19.6.2013.

Súd žalobu zamietol a to z dôvodu, že dohodu o reálnej odplate za poskytnutý úver v takejto výške ako je to uvedené v tomto prípade, kde ročná úroková sadzba úveru je 70,01 % predpokladaná RPMN za úver je 60,19 % a priemerná RPMN za úver 48,66 % je absolútne neplatnou dohodou, a to podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a v súlade s § 3 odsek 1 Občianskeho zákonníka sa takto absolútne neplatne dojednaným právam neposkytuje právna ochrana, pretože by to bolo v rozpore so zákonom.

Takáto výška ročnej úrokovej sadzba viacnásobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu za spotrebné úvery poskytnuté bankami v čase uzatvorenia zmluvy, a preto je neplatná aj podľa ustanovenia § 53 odsek 6 Občianskeho zákonníka. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

Z tohto dôvodu je takáto dohoda o odplate za úver neplatná aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom. Vzhľadom na judikát Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/26/2011 ide o absolútnu neplatnosť dohody o úrokoch, tieto sú neplatné v celom rozsahu a nie je možné ich teda modifikovať.

Dobrymi mravmi sa v súdnej praxi považuje súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktoré sú v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia, ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť a vystihujúcu podstatné

historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem. Neprimerane dohodnuté úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, a teda aj s dobrými mravmi. Obdobne právne už súdy rozhodovali, a to napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6C/126/2012 zo 7.5.2013, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 z 31.7.2009, rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/26/2011 z 26.4.2012, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo/1484/04 z 15.12.2004, rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011 z 12.10.2011, 3Co/67/2012 z 24.10.2012.

Podľa ustanovenia § 451 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodhodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako je majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. V konaní bolo preukázané, že žalovaný ku dňu podania žaloby vrátil žalobcovi sumu 1900,85 eur, čo vyplýva zo žalobcom predloženej karty klienta, a následne mu vrátil ešte sumu 405,75 eur, čo bolo dôvodom čiastočného späťvzatia žaloby, pričom reálne žalobca poskytol žalovanému len sumu 1132,51 eur (1500 úver - 367,49 eur započítaná odplata za poskytnuté služby pri uzavretí zmluvy). Z toho je zrejmé, že žalovaný zaplatil žalobcovi viac ako mu tento reálne poskytol, a preto na strane žalovaného nedošlo ani k vzniku bezdôvodného obohatenia. Z tohto dôvodu súd nemohol priznať žiadnu sumu žalobcovi ani z tohto titulu.

Pri peňažných úveroch, resp. pôžičkách je samozrejmé, že sa poskytujú za odmenu, pričom touto odmenou je spravidla zmluvný, resp. dohodnutý úrok, ktorý vyjadruje odmenu za poskytnutý úver. V tomto prípade predstavuje táto dohodnutá zmluvná odmena neprimerane vysokú odmenu, a preto je takáto dohoda o tejto odmene absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ. Ustanovenie § 39 OZ je možné použiť v akomkoľvek právnom spore, ak sú na to splnené zákonom predpísané podmienky.

Z tohto dôvodu takéto dojednanie v zmluve o revolvingovom úvere a v zmluvných dojednaniach považuje súd pre rozpor s dobrými mravmi za neplatné, pretože odmena je zjavne vyššia ako bola priemerná úroková sadzba poskytovaná obchodnými bankami v uvedenom období za obdobný úver. V danom prípade sa nejedná o primeranú výšku odplaty (odmeny) za poskytnutie peňažnej istiny dlžníkovi a nejde o zhodnotenie, ktoré je obvyklé. Za neprimeranú, a preto odporujúcu dobrým mravom je taká výška odmeny, resp. úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania úveru, určenú najmä s prihliadnutím najvyšším úrokovým sadzbám, ktoré uplatňujú banky pri poskytovaní obdobných úverov alebo pôžičiek. Uvedené právny názor je v zhode aj s právnym názorom už vyjadreným napr. v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26.4.2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011.

Súd ešte poukazuje na to, že celá zmluva o revolvingovom úvere ako aj zmluvné dojednania sú na predpísaných žalobcom pripravených formulároch - tlačivách, ktoré spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť, sú vopred pripravené, s drobnými písmenami a po dopísaní údajov, resp. konkrétnych čísiel sa podpisujú bez možnosti zmeny zmluvných dojednaní zo strany spotrebiteľa. Zmluvné dojednania s drobnými písmenkami pritom ani nie sú podpísané účastníkmi, hoci napríklad na dojednanie o zmluvnej pokute sa vyžaduje písomná forma a dohoda oboch strán.

Je nemysliteľné, aby žalobca reálne poskytol ako v tomto prípade žalovanému sumu 1132,51 eur, avšak dojednal si celkovo vrátiť sumu vo výške 3698,40 eur, pričom v zmluve udáva úver vo výške 1500,- eur, no z tejto sumy si hneď započítal pri uzatvorení zmluvy, resp. pri poskytnutí úveru odplatu za službu vo výške 367,49 eur. Žalovaný ako dlžník pritom podľa zmluvy mal zaplatiť spolu sumu 3698,40 eur a v prípade porušenia aj sankcie (zmluvné pokuty, úroky z omeškania) už z tejto celkovej sumy, resp. z jej neuhradenej časti, hoci im bola reálne poskytnutá pri uzatváraní zmluvy len suma 1132,51 eur a to bez akéhokoľvek podnikateľského rizika a protihodnoty zo strany žalobcu ako veriteľa. Súd teda uzatvára, že považuje túto zmluvu v časti o dojednaní o zmluvnej odmene a v nadväznosti na to aj v časti o RPMN za absolútne neplatnú a teda v zmluve nie je riadne uvedené RPMN, ako aj ďalšie podstatné náležitosti, a preto sa považuje, že žalobca má nárok len na vrátenie reálne poskytnutej istiny bez poplatkov, úrokov a sankcií, a to z titulu bezdôvodného obohatenia. Keďže však žalovaný zaplatil žalobcovi viac ako mu tento reálne poskytol, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania medzi účastníkmi súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a hoci bol žalovaný v konaní úspešný, súd mu trovy konania nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli a žiadne si ani neuplatnil.

O trovách vedľajšieho účastníka súd rozhodol v súlade s ustanovením § 142 odsek 1 O.s.p. Žalovaný, na podporu ktorého v tomto konaní vedľajší účastník vystupoval, bol v celom rozsahu úspešný. Keďže úspech vedľajšieho účastníka v konaní a jeho právo na náhradu trov konania sa odvíja od úspechu žalovaného, preto má vedľajší účastník právo na náhradu trov konania za poskytnutie právnej služby advokátom. Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka pozostávajú zo 4 úkonov právnej služby (1. Príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd - vyjadrenie zo dňa 23.9.2014, 3. Písomné podanie na súd - vyjadrenie zo dňa 24.11.2014, 4. Účasť na pojednávaní dňa 27.1.2015) v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) z tarifnej hodnoty veci 1.951,65, z ktorej základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby predstavuje sumu 81,33 eur podľa ustanovenia § 10 odsek 1 vyhlášky, paušálnej náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa ustanovenia § 16 odsek 3 vyhlášky za 4 úkony právnej služby zvýšených o daň z pridanej hodnoty, pričom právny zástupca vedľajšieho účastníka preukázal, že je jej platiteľom. Spolu na odmene a režijnom paušále predstavujú trovy právneho zastúpenia sumu 357,83 eur (4x81,33 eur + 3x8,04 eur + 8,09 eur).

Trovy právneho zastúpenia ďalej pozostávajú v zmysle ustanovenia § 15 odsek 1 vyhlášky z náhrady cestovného na trase Vranov nad Topľou - Humenné za cestu na pojednávanie dňa 27.1.2015 a späť t.j. 2 x 26 km (52 km) osobným automobilom značky HONDA CR-V s evidenčným číslom U pri priemernej spotrebe 6,5 l/100 km. Za cestu na tieto pojednávania pri cene pohonných hmôt 1,1,160 Eur/1 l a paušálnej náhrade 0,183 Eur/1 km (v zmysle ustanovenia § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky číslo 632/2008 Z.z.) súd priznal právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka náhradu cestovného vo výške 13,44 eur (cestovné vo výške 3,92 eur + paušálna náhrada vo výške 82,35 eur). Ďalej trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka pozostávajú z náhrady za stratu času vo výške 1/60 výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu v zmysle ustanovenia § 17 odsek 1 citovanej vyhlášky za 4 polhodiny za cestu na vyššie pojednávanie na trase Vranov nad Topľou - Humenné a späť (výpočtovým základom je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka, t.j. za 1.polrok roku 2014, kde 1/60 predstavuje sumu 13,98 eur) vo výške 55,92 eur.

Celková výška trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka predstavuje sumu 512,63 € (357,83 eur + 13,44 eur + 55,92 + 20 % DPH). Keďže právny zástupca vedľajšieho účastníka si uplatnil trovy právneho zastúpenia vo výške 511,83 eur, súd podstupujúc v súlade s ustanovením § 153 odsek 2 O.s.p. priznal vedľajšiemu účastníkovi na trovách právneho zastúpenia sumu 511,83 eur v súlade s jeho vyčíslením trov zo dňa 27.1.2015.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže sa oprávnený domáhať exekúcie podľa osobitného predpisu.